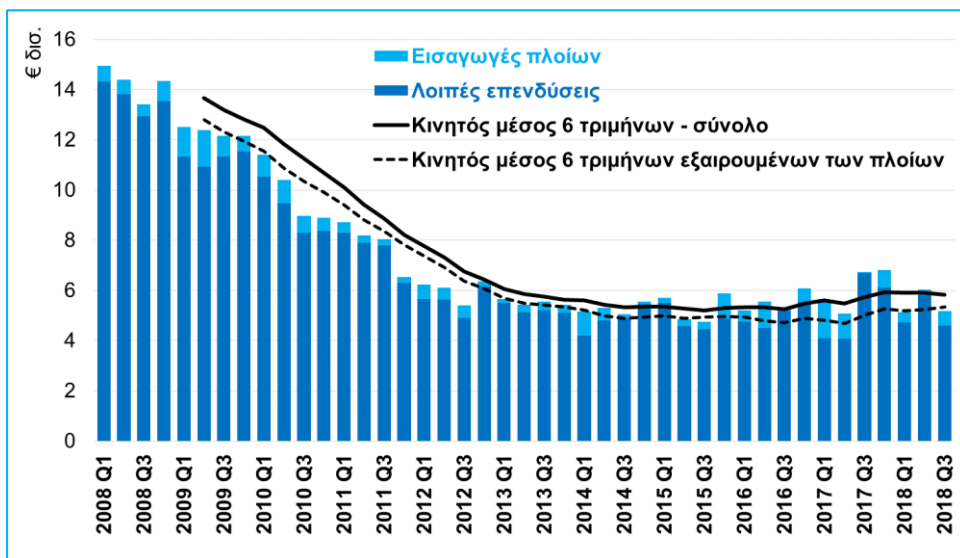

Επενδύσεις σε πάγια, σταθερές τιμές 2010
(ΕΛΣΤΑΤ, Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί, Q3 2018 και Eurostat)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Βασικοί δείκτες	7
Οικονομικό κλίμα	8
Απασχόληση, τιμές, αμοιβές	9
Βιομηχανία, εμπόριο, υπηρεσίες	10
Εξαγωγές, τουρισμός	11

ΤΟΜΕΑΣ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Μιχάλης Μασουράκης
Chief Economist

E: mmassourakis@sev.org.gr
T: +30 211 500 6104

Μιχάλης Μητσόπουλος
Senior Advisor

E: mmitsopoulos@sev.org.gr
T: +30 211 500 6157

Θανάσης Πρίντσιπας
Associate Advisor

E: printsipas@sev.org.gr
T: +30 211 500 6176

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ:

Η ελληνική οικονομία ανακάμπτει με αργούς ρυθμούς...

Όπως επιβεβαιώνουν τα προσωρινά στοιχεία για το ΑΕΠ του 3ου τριμήνου 2018, η ελληνική οικονομία ανακάμπτει σταδιακά, κυρίως ως αποτέλεσμα του δυναμισμού των εξαγωγών και της ενίσχυσης της ιδιωτικής κατανάλωσης. Ταυτόχρονα, οι επενδύσεις αυξάνονται, αν και τα στοιχεία αποτυπώνουν μικτή εικόνα, η οποία αποδίδεται αφενός στο 9μηνο του έτους στις μεταβολές των εισαγωγών πλοίων και αφετέρου ειδικά στο 3ο τρίμηνο στην ολοκλήρωση μεγάλων κατασκευαστικών έργων το 2017. Σε κάθε περίπτωση, η οικονομία δεν δείχνει ακόμα να έχει εισέλθει σε ισχυρή ανάπτυξη, γεγονός που αποτυπώνεται και στις μετριοπαθείς μεσοπρόθεσμες προβλέψεις των διεθνών οργανισμών ([Ευρωπαϊκή Επιτροπή](#), [ΟΟΣΑ](#), [ΑΝΤ](#)) για ανάπτυξη κοντά στο +2% τα επόμενα χρόνια.

Ειδικότερα, το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά +2,2% το 3ο τρίμηνο του 2018, έναντι +2,5% και +1,7% το 1ο και το 2ο τρίμηνο του 2018 αντίστοιχα και +1,5% στο σύνολο του 2017. Η ανάπτυξη της οικονομίας κατά το 3ο τρίμηνο του 2018 είναι αποτέλεσμα κυρίως της αύξησης των εξαγωγών αγαθών (+7,9%) και υπηρεσιών (+8,0%), καθώς και της περαιτέρω ενίσχυσης της ιδιωτικής κατανάλωσης (+0,7%, Δ01 και Δ02). Αντίθετα, οι συνολικές επενδύσεις σε πάγια εμφανίζουν πτώση -23,2%, η οποία οφείλεται κυρίως στην επίδραση βάσης μετά τη μεγάλη αύξηση το αντίστοιχο τρίμηνο του 2017, ιδίως σε κατασκευές πλην κατοικιών (+26,1% στο σύνολο των επενδύσεων σε πάγια και +89,4% σε κατασκευές πλην κατοικιών). Ταυτόχρονα, η εικόνα των επενδύσεων στις υπόλοιπες κατηγορίες παγίων είναι θετική (κατοικίες +20,8%, αγροτικά προϊόντα +5,7%, μεταφορικός εξοπλισμός +154,5%, εξοπλισμός ΤΠΕ +16,5% και μηχανήματα +18,4%, Δ03). Την ίδια ώρα η δημόσια κατανάλωση μειώθηκε κατά -4,1%, επιπλέον μείωσης -0,6% και -4,3% το 1ο και το 2ο τρίμηνο του 2018 αντίστοιχα και -0,4% στο σύνολο του 2017, αποτυπώνοντας τις προσπάθειες επίτευξης των δημοσιονομικών στόχων.

Από την πλευρά της προσφοράς, η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία αυξήθηκε κατά +1,4% το 3ο τρίμηνο του 2018, με όλους τους κλάδους να παρουσιάζουν θετικές μεταβολές, πλην των τραπεζών και ασφαλιστικών επιχειρήσεων (-10%) και του κλάδου τεχνών και διασκέδασης (-3,1%), που εμφανίζουν απώλειες (Δ04 και Δ05).

Παράλληλα, η παραγωγικότητα της εργασίας σημείωσε θετική μεταβολή (+0,2% το 3ο τρίμηνο του 2018 και +0,3% στο 9μηνο του 2018), με τις ονομαστικές αυξήσεις στους μισθούς ανά μισθωτό να διαμορφώνονται σε +2,0% το 3ο τρίμηνο και +1,9% στο 9μηνο του 2018 (Δ06 και Δ07). Η απασχόληση, επίσης, των μισθωτών και του συνόλου των εργαζομένων, συνεχίζει να αυξάνεται το 2018 με ρυθμούς +2,1% και +1,5% αντίστοιχα (Δ08).

Συνολικά, κατά το διάστημα Ιαν – Σεπ 2018 το ΑΕΠ εμφανίζει άνοδο +2,1%, με την ιδιωτική κατανάλωση (+0,8%) και τις εξαγωγές (+8,3%) να συμβάλλουν θετικά (+0,6 και +2,6 π.μ. αντίστοιχα), την ώρα που οι επενδύσεις σε πάγια εμφανίζουν αρνητική μεταβολή (-6,2%) κυρίως λόγω της επίδρασης βάσης μετά τη μεγάλη αύξηση των εισαγωγών πλοίων κατά το 1ο και 2ο τρίμηνο του 2017. Εκτιμάται ότι, εξαιρουμένων των εισαγωγών πλοίων, οι

επενδύσεις σε πάγια κατά το 9μηνο του 2018 αυξήθηκαν κατά +2%, συμβάλλοντας θετικά (+0,2 π.μ.) στην αύξηση του ΑΕΠ. Με βάση αυτά τα στοιχεία, από το 2^ο τρίμηνο του 2017 και μετά οι επενδύσεις σε πάγια διαμορφώνουν μια ανοδική τάση.

Σε κάθε περίπτωση, **οι εξαγωγές αγαθών (βιομηχανία) και υπηρεσιών (τουρισμός), οι οποίες αυξάνονται με ρυθμό +8,6% και +8,3% αντίστοιχα κατά το 9μηνο του 2018, αποτελούν τον κύριο μοχλό ανάπτυξης**, ενώ η σταδιακή αποκατάσταση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης επιδρά θετικά και η καλή πορεία του τουρισμού δημιουργεί εισοδήματα, αυξάνοντας την κατανάλωση των νοικοκυριών.

Παρόμοια εικόνα σταθερής, αλλά ταυτόχρονα ισχνής, ανάκαμψης αποτυπώνεται και στους βραχυχρόνιους δείκτες. Πιο αναλυτικά:

- **Το οικονομικό κλίμα βελτιώθηκε ελαφρά τον Νοέμβριο του 2018** (στις 101,8 μονάδες, από 101 μονάδες τον προηγούμενο μήνα και 98,6 μονάδες τον Νοέμβριο του 2017), **κυρίως λόγω της σημαντικής βελτίωσης της καταναλωτικής εμπιστοσύνης**, για 5^ο συνεχόμενο μήνα (στις -35,8 μονάδες, από -38,3 μονάδες τον προηγούμενο μήνα και -53,8 μονάδες τον Νοέμβριο του 2017). Βελτίωση σημείωσαν επίσης οι προσδοκίες στις κατασκευές, από πολύ χαμηλό ωστόσο επίπεδο, ενώ στη βιομηχανία και τις υπηρεσίες το κλίμα παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητο και στο λιανικό εμπόριο επιδεινώθηκε, έπειτα από σημαντική άνοδο την περίοδο Ιουλ – Σεπ 2018. Η πορεία αυτή συνδέεται με τη λήξη της τουριστικής περιόδου, ενώ τον Δεκέμβριο αναμένεται βελτίωση του κλίματος ενόψει της εορταστικής περιόδου των Χριστουγέννων.
  - **Οι εξαγωγές αγαθών συνέχισαν να κινούνται σε θετικό έδαφος τον Οκτώβριο του 2018, παρά τις εντάσεις που σημειώνονται στο διεθνές εμπόριο, ενισχύοντας εκ νέου τη δυναμική τους**, έπειτα από τη μικρή εξασθένηση που εμφάνισαν κατά τον προηγούμενο μήνα. Ειδικότερα, οι εξαγωγές αγαθών εξαιρουμένων των πλοίων και των καυσίμων αυξήθηκαν κατά +11% σε αξία και κατά +8,6 σε όγκο τον Οκτώβριο του 2018, ενώ συνολικά κατά το διάστημα Ιαν – Οκτ εμφανίζουν αύξηση κατά +11,4% σε αξία και +9,8% σε όγκο αντίστοιχα. **Ωστόσο, κατά το ίδιο διάστημα, το εμπορικό έλλειμμα εξαιρουμένων των πλοίων και των καυσίμων διαμορφώθηκε σε -€13,6 δισ. από -€12,8 δισ. το αντίστοιχο διάστημα το 2017 (+6,8%), καθώς οι αντίστοιχες εισαγωγές ενισχύονται με ανάλογο ρυθμό (+9,4% σε αξία και +9,8% σε όγκο).**
  - **Παράλληλα, οι εισπράξεις από υπηρεσίες ακολουθούν θετική πορεία τον Σεπτέμβριο του 2018** (+7% και +8,8% το διάστημα Ιαν – Σεπ 2018) κυρίως λόγω της βελτίωσης του ισοζυγίου μεταφορών, καθώς οι καθαρές εισπράξεις από θαλάσσιες μεταφορές αυξήθηκαν κατά +29%. Επιπρόσθετα, κατά το διάστημα Ιαν – Σεπ 2018, το πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών αυξήθηκε κατά €776 εκατ. κυρίως λόγω της ανόδου των εισπράξεων από τουρισμό κατά +9,1% και μεταφορές κατά +12,8%.
  - **Ο όγκος λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων ενισχύθηκε κατά +3,4% τον Σεπτέμβριο του 2018**, έναντι μείωσης -0,9% τον Σεπτέμβριο του 2017, με τους επιμέρους δείκτες στις κυριότερες κατηγορίες καταστημάτων να παρουσιάζουν θετική μεταβολή. Συνολικά, κατά το διάστημα Ιαν – Σεπ 2018, ο όγκος λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων αυξήθηκε κατά +1,9%, επιπλέον αύξησης +2,3% το αντίστοιχο διάστημα του 2017, ωστόσο οι επιχειρηματικές προσδοκίες στο λιανικό εμπόριο παρουσίασαν κάμψη τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο του 2018.
  - **Η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα σημείωσε νέα αύξηση τον Σεπτέμβριο του 2018** (+32,8% με βάση τον όγκο των νέων αδειών), παραμένοντας σε θετικό έδαφος για 6^ο συνεχόμενο μήνα (+15,7% το διάστημα Ιαν – Σεπ 2018). Σημειώνεται ότι το 2017 η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα παρουσίασε άνοδο για πρώτη φορά έπειτα από 9 έτη πτώσης, ενώ η τάση που διαμορφώνεται το 2018 είναι θετική. Σε αυτό έχει συμβάλει κυρίως η καλή πορεία του τουρισμού, καθώς επίσης και η διάδοση της βραχυχρόνιας μίσθωσης κατοικιών μέσω ηλεκτρονικών εφαρμογών. Παράλληλα, η παραγωγή στις κατασκευές έργων υποδομών παρουσίασε θετική μεταβολή το 3^ο τρίμηνο του 2018 (+4%) για πρώτη φορά από το 1^ο τρίμηνο του 2017 (-17,9% το 2017 και -14,8% το 9μηνο του 2018).
  - **Το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε σε 18,6% τον Σεπτέμβριο του 2018**, από 18,9% τον προηγούμενο μήνα και 20,8% τον Σεπτέμβριο του 2017. Παράλληλα το ποσοστό ανεργίας των νέων συνέχισε να υποχωρεί (36,6% από 36,8% τον προηγούμενο μήνα και 40,5% τον Σεπτέμβριο του 2017), ενώ το ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων παραμένει ιδιαίτερα υψηλό. Την ίδια ώρα, οι εγγεγραμμένοι άνεργοι που αναζητούν εργασία ανήλθαν σε 844,7 χιλ. τον Οκτώβριο του 2018 έναντι 815,7 χιλ. τον προηγούμενο μήνα και 824,5 χιλ. τον Οκτώβριο του 2017. Ωστόσο, η αύξηση αυτή, πιθανώς σχετίζεται με την έναρξη των νέων προγραμμάτων κοινωνικού απασχόλησης ή και με την χρονική μετατόπιση εποχικών προσλήψεων και αποχωρήσεων, ιδίως στον τουρισμό, πιο νωρίς φέτος.
- Από την άλλη πλευρά:
- **Η παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών υποχώρησε κατά -1,2% τον Οκτώβριο του 2018** (έναντι αύξησης +2,6% τον Οκτώβριο του 2017),

Οι εξαγωγές αγαθών (βιομηχανία) και υπηρεσιών (τουρισμός), οι οποίες αυξάνονται με ρυθμό +8,6% και +8,3% αντίστοιχα κατά το 9μηνο του 2018, αποτελούν τον κύριο μοχλό ανάπτυξης, ενώ η σταδιακή αποκατάσταση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης επιδρά θετικά και η καλή πορεία του τουρισμού δημιουργεί εισοδήματα, αυξάνοντας την κατανάλωση των νοικοκυριών.

Η αυξανόμενη αβεβαιότητα στον υπόλοιπο κόσμο μπορεί να έχει επιπτώσεις στην αναιμική ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας. Η πραγματικότητα αυτή απαιτεί η χώρα να εισέλθει σε μια πιο ισχυρή και δυναμική πορεία ανάπτυξης, με περαιτέρω βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος αλλά και επενδύσεις που δημιουργούν απασχόληση και σταθερά εισοδήματα.

ακολουθώντας την εξασθένηση των προσδοκιών στη βιομηχανία σε παγκόσμιο επίπεδο. Σημειώνεται, πάντως, ότι κατά το διάστημα Ιαν – Οκτ 2018 η παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών εμφανίζει άνοδο +1,5%, επιπλέον αύξησης +3,6% το αντίστοιχο διάστημα το 2017, με τους περισσότερους κλάδους να καταγράφουν θετικές μεταβολές. Επιπρόσθετα, **οι επιχειρηματικές προσδοκίες στη βιομηχανία τον Νοέμβριο του 2018 παρέμειναν σχεδόν αμετάβλητες σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, ενώ παράλληλα ο δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών στη Μεταποίηση (PMI) βελτιώθηκε** (στις 54 μονάδες, από 53,1 τον προηγούμενο μήνα), παραμένοντας σε θετικό έδαφος (πάνω από το όριο των 50 μονάδων) για 18^ο συνεχή μήνα, με τους ρυθμούς αύξησης της παραγωγής και των νέων παραγγελιών να επιταχύνονται.

- **Τον Σεπτέμβριο του 2018, προστέθηκαν νέες ληξιπρόθεσμες οφειλές ιδιωτών προς το κράτος ύψους €1,4 δισ.**, με τις οι οφειλές που δημιουργήθηκαν εντός του 2018 να ανέρχονται πλέον σε €7,8 δισ. Αν και ο ρυθμός δημιουργίας νέων οφειλών υποχωρεί, το σύνολο των εκκρεμών ληξιπρόθεσμων οφειλών (παλαιών και νέων) ανέρχεται σε €102,9 δισ., εκ των οποίων τα €16,8 δισ. αξιολογούνται ως ανεπίδεκτα είσπραξης. Σε συνδυασμό δε με τις αυξημένες φορολογικές υποχρεώσεις νοικοκυριών και επιχειρήσεων, **ανακόπηκε η ανοδική πορεία των καταθέσεων, οι οποίες μειώθηκαν κατά -€346 εκατ. τον Οκτώβριο του 2018.** Ειδικότερα, οι καταθέσεις των νοικοκυριών μειώθηκαν κατά -€56 εκατ. έπειτα από 8 συνεχόμενους μήνες ανόδου με σωρευτική αύξηση από τον Φεβρουάριο του 2018 κατά +€4,6 δισ. Επίσης, οι καταθέσεις των επιχειρήσεων υποχώρησαν κατά -€663 εκατ. έπειτα από άνοδο τους δύο προηγούμενους μήνες κατά €655 εκατ. **Ταυτόχρονα, ο ρυθμός χρηματοδότησης των επιχειρήσεων παρέμεινε σε αρνητικό έδαφος (-0,7%) για 8ο συνεχόμενο μήνα.**
- Οι κίνδυνοι που σχετίζονται κυρίως με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια δεν έχουν ακόμα απομακρυνθεί, καθώς **παρά τη μείωση του αποθέματος των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων κατά το πρώτο εξάμηνο του 2018, το ύψος τους παραμένει ιδιαίτερα υψηλό** (47,8% του συνολικού χαρτοφυλακίου).
- Τέλος, **η άνοδος των τιμών πετρελαίου σε σύγκριση με το 2017 συνεχίζει να ενισχύει τον πληθωρισμό τον Νοέμβριο του 2018, ο οποίος διαμορφώθηκε σε +1,0%**, από +1,8% τον προηγούμενο μήνα και +1,1% τον Νοέμβριο του 2017. Σημειώνεται, πάντως, ότι οι διεθνείς τιμές πετρελαίου σημειώνουν πτώση από τις αρχές Οκτωβρίου 2018 (από περίπου 86,3 δολάρια ΗΠΑ το βαρέλι στις 03/10/2018 σε περίπου 61 δολάρια ΗΠΑ στις 14/12/2018).

Οι παραπάνω εξελίξεις συνθέτουν μία μικτή εικόνα, η οποία συμπληρώνεται από τους κινδύνους που αναδύονται συνεχώς στην παγκόσμια οικονομία και σχετίζονται κυρίως με τις εντάσεις στο διεθνές εμπόριο. **Η αυξανόμενη αβεβαιότητα στον υπόλοιπο κόσμο μπορεί να έχει επιπτώσεις στην αναιμική ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας. Η πραγματικότητα αυτή απαιτεί η χώρα να εισέλθει σε μια πιο ισχυρή και δυναμική πορεία ανάπτυξης, με περαιτέρω βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος αλλά και επενδύσεις που δημιουργούν απασχόληση και σταθερά εισοδήματα.**

Δ01: Συνιστώσες του ΑΕΠ από την πλευρά της ζήτησης (ΕΛΣΤΑΤ, Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί Q3 2018 και Eurostat)

Ετήσια % μεταβολή, τιμές 2010, με εποχ. διόρθωση	2016	2017	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	Ιαν-Σεπ 2018	Πρόβλεψη 2018*
ΑΕΠ	-0,2%	1,5%	2,5%	1,7%	2,2%	2,1%	2,1%
Τελική καταναλωτική δαπάνη	-0,2%	0,5%	0,1%	0,6%	-0,3%	0,1%	
Ιδιωτική κατανάλωση	0,0%	0,9%	0,5%	1,3%	0,7%	0,8%	1,0%
Δημόσια κατανάλωση	-0,7%	-0,4%	-0,6%	-4,3%	-4,1%	-3,0%	0,2%
Επενδύσεις	6,1%	10,0%	-22,9%	-1,9%	42,2%	1,5%	
Επενδύσεις σε πάγια	4,7%	9,1%	-8,8%	19,2%	-23,2%	-6,2%	0,8%
Επενδύσεις εξαιρουμένων των εισαγωγών πλοίων**	4,2%	5,1%	-8,0%	13,7%	31,2%	11,3%	
Επενδύσεις σε πάγια εξαιρουμένων των εισαγωγών πλοίων**	2,9%	4,6%	15,7%	42,5%	-31,1%	2,0%	
Εξαγωγές	-1,8%	6,8%	8,1%	9,2%	7,6%	8,3%	7,5%
Αγαθά	3,7%	5,7%	11,0%	7,0%	7,9%	8,6%	
Υπηρεσίες	-7,7%	8,0%	4,8%	12,2%	8,0%	8,3%	
Εισαγωγές	0,3%	7,1%	-7,5%	2,7%	15,0%	3,1%	3,4%
Αγαθά	2,9%	6,7%	-11,3%	-0,1%	15,0%	0,6%	
Υπηρεσίες	-10,8%	9,0%	11,8%	16,0%	16,0%	14,6%	
Εισαγωγές χωρίς πλοία**	-0,5%	5,4%	-1,0%	7,8%	11,7%	6,2%	
Αγαθά χωρίς πλοία**	2,1%	4,7%	-3,9%	6,0%	11,0%	4,3%	

* Υπουργείο Οικονομικών, [Κρατικός Προϋπολογισμός 2019](#)

** Εκτίμηση ΣΕΒ με βάση τα στοιχεία διεθνούς εμπορίου αγαθών της ΕΛΣΤΑΤ και της EUROSTAT.

Δ02: Συμβολή στη μεταβολή του ΑΕΠ

(ΕΛΣΤΑΤ, Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί Q3 2018 και Eurostat)

	2016	2017	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	Ιαν-Σεπ 2018
ΑΕΠ	-0,2%	1,5%	2,5%	1,7%	2,2%	2,1%
Τελική καταναλωτική δαπάνη						
Ιδιωτική κατανάλωση	-0,2%	0,5%	0,1%	0,5%	-0,3%	0,1%
Δημόσια κατανάλωση	0,0%	0,6%	0,3%	0,9%	0,5%	0,6%
Δημόσια κατανάλωση	-0,2%	-0,1%	-0,1%	-0,9%	-0,9%	-0,7%
Επενδύσεις	0,6%	1,3%	-3,0%	-0,3%	5,1%	0,6%
Επενδύσεις σε πάγια	0,6%	1,3%	-3,0%	-0,3%	5,1%	0,6%
Επενδύσεις σε πάγια	0,5%	1,1%	-1,1%	2,1%	-3,3%	-0,8%
Επενδύσεις εξαιρουμένων των εισαγωγών πλοίων**	0,5%	1,2%	-0,6%	1,4%	4,0%	1,6%
Επενδύσεις σε πάγια εξαιρουμένων των εισαγωγών πλοίων**	0,3%	0,5%	1,4%	3,7%	-4,4%	0,2%
Εξαγωγές	-0,6%	2,1%	2,5%	2,9%	2,5%	2,6%
Αγαθά	-0,6%	2,1%	2,5%	2,9%	2,5%	2,6%
Υπηρεσίες	0,6%	1,0%	1,9%	1,2%	1,4%	1,5%
Εισαγωγές	-1,1%	1,1%	0,7%	1,7%	1,2%	1,2%
Αγαθά	-1,1%	1,1%	0,7%	1,7%	1,2%	1,2%
Υπηρεσίες	-0,1%	-2,3%	2,8%	-0,9%	-5,0%	-1,1%
Εισαγωγές χωρίς πλοία**	0,7%	-0,5%	-0,7%	-0,9%	-0,9%	-0,8%
Αγαθά χωρίς πλοία**	0,2%	-1,7%	0,3%	-2,6%	-3,9%	-2,1%
Υπηρεσίες	-0,5%	-1,2%	1,1%	-1,6%	-3,0%	-1,2%

 * Υπουργείο Οικονομικών, [Κρατικός Προϋπολογισμός 2019](#)

** Εκτίμηση ΣΕΒ με βάση τα στοιχεία διεθνούς εμπορίου αγαθών της ΕΛΣΤΑΤ και της EUROSTAT.

Δ03: Επενδύσεις κατά κατηγορία

(ΕΛΣΤΑΤ, Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί Q3 2018 και Eurostat)

<i>Ετήσια % μεταβολή, τιμές 2010, με εποχ. διόρθωση</i>	2016	2017	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	Ιαν-Σεπ 2018
Σύνολο επενδύσεων σε πάγια	4,7%	9,1%	-8,8%	19,2%	-23,2%	-6,2%
Κατοικίες	-12,6%	-5,5%	11,1%	5,4%	20,8%	12,3%
Λοιπές κατασκευές	37,9%	1,2%	9,4%	53,2%	-49,1%	-15,6%
Αγροτικά προϊόντα	4,3%	19,4%	2,8%	3,7%	5,7%	4,3%
Μεταφορικός εξοπλισμός*	-5,6%	50,9%	-55,3%	-44,5%	154,5%	-22,3%
Εξοπλισμός ΤΠΕ	-31,2%	6,6%	25,5%	15,8%	16,5%	19,0%
Μηχανολογικός εξοπλισμός*	-7,2%	6,2%	22,1%	20,8%	18,4%	20,4%
Λοιπά προϊόντα	-3,7%	-1,0%	-1,4%	-0,5%	0,2%	-0,6%
Σύνολο εκτός πλοίων**	3,0%	4,6%	15,7%	42,5%	-31,1%	2,0%

<i>€ εκατ. σε τρέχουσες τιμές με εποχ. διόρθωση</i>	2016	2017	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	Ιαν-Σεπ 2018
Σύνολο επενδύσεων σε πάγια	21.284,4	23.243,0	4.201,0	5.811,8	5.023,5	15.036,3
Κατοικίες	1.127,1	1.047,5	297,7	296,0	299,7	893,4
Λοιπές κατασκευές	8.447,0	8.545,5	875,9	2.360,6	1.444,5	4.681,0
Αγροτικά προϊόντα	78,9	94,3	17,6	20,7	27,4	65,7
Μεταφορικός εξοπλισμός	3.068,4	4.639,9	709,9	726,7	813,0	2.249,6
Εξοπλισμός ΤΠΕ	1.320,5	1.397,6	383,4	359,9	395,9	1.139,2
Μηχανολογικός εξοπλισμός	4.197,1	4.479,4	1.210,5	1.275,8	1.222,2	3.708,5
Λοιπά προϊόντα	3.045,4	3.038,8	706,1	772,1	820,7	2.298,9
Εισαγωγές πλοίων	1.941,4	3.090,5	394,9	238,8	589,5	1.223,1
Επενδύσεις σε πάγια εξαιρουμένων των εισαγωγών πλοίων**	19.343,0	20.152,5	3.806,1	5.573,0	4.434,0	13.813,2
<i>Ετήσια % μεταβολή</i>	2,4%	4,2%	17,2%	43,6%	-31,0%	1,9%

* Περιλαμβάνονται και οπτικά συστήματα

** Εκτίμηση ΣΕΒ με βάση τα στοιχεία διεθνούς εμπορίου αγαθών της ΕΛΣΤΑΤ και της EUROSTAT.

Δ04: Συνιστώσες του ΑΕΠ από την πλευρά της προσφοράς
(ΕΛΣΤΑΤ, Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί Q3 2018 και Eurostat)

Ετήσια % μεταβολή, τιμές 2010, με εποχ. διόρθωση	2016	2017	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	Ιαν - Σεπ 2018
Σύνολο Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία	-1,0%	2,0%	2,0%	2,2%	1,4%	1,8%
Γεωργία	-6,2%	10,0%	6,2%	4,7%	3,2%	4,7%
Βιομηχανία	3,2%	3,6%	0,6%	2,2%	0,8%	1,2%
Μεταποίηση	5,1%	3,0%	1,5%	1,7%	1,0%	1,4%
Κατασκευές	24,4%	0,4%	6,0%	8,6%	0,0%	4,8%
Εμπόριο, τουρισμός, μεταφορές	-4,2%	4,1%	3,9%	4,3%	4,0%	4,1%
Εμπόριο	-0,3%	1,3%	...	...	...	...
Τουρισμός	-6,7%	5,5%	...	...	...	...
Μεταφορές	-7,6%	7,4%	...	...	...	...
Ενημέρωση και επικοινωνία	-0,5%	-1,3%	-0,3%	-1,4%	0,6%	-0,4%
Τράπεζες, ασφάλειες	-1,2%	-6,6%	-9,1%	-10,0%	-10,0%	-9,7%
Αγορά ακινήτων	-0,7%	2,3%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	-1,8%	3,3%	7,5%	6,5%	8,3%	7,5%
Δημόσια διοίκηση, εκπαίδευση και υγεία	-1,7%	-0,5%	1,4%	1,9%	-0,8%	0,8%
Τέχνες, διασκέδαση	-2,1%	0,1%	8,4%	5,5%	-3,1%	3,4%

Δ05: Συμβολή στη μεταβολή της Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία
(ΕΛΣΤΑΤ, Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί Q3 2018 και Eurostat)

	2016	2017	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	Ιαν - Σεπ 2018
Σύνολο Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία	-1,0%	2,0%	2,0%	2,2%	1,4%	1,8%
Γεωργία	-0,3%	0,4%	0,3%	0,2%	0,1%	0,2%
Βιομηχανία	0,4%	0,4%	0,1%	0,3%	0,1%	0,1%
Μεταποίηση	0,4%	0,3%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
Κατασκευές	0,6%	0,0%	0,2%	0,2%	0,0%	0,1%
Εμπόριο, τουρισμός, μεταφορές	-0,9%	0,9%	0,8%	0,9%	0,9%	0,9%
Εμπόριο	0,0%	0,1%	...	...	...	...
Τουρισμός	-0,4%	0,3%	...	...	...	...
Μεταφορές	-0,5%	0,5%	...	...	...	...
Ενημέρωση και επικοινωνία	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Τράπεζες, ασφάλειες	-0,1%	-0,3%	-0,4%	-0,4%	-0,4%	-0,4%
Αγορά ακινήτων	-0,1%	0,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	-0,1%	0,2%	0,4%	0,3%	0,4%	0,4%
Δημόσια διοίκηση, εκπαίδευση και υγεία	-0,4%	-0,1%	0,3%	0,4%	-0,2%	0,2%
Τέχνες, διασκέδαση	-0,1%	0,0%	0,3%	0,2%	-0,1%	0,1%

Σημ.: Τυχόν αποκλίσεις από το σύνολο οφείλονται στη χρήση κλαδικών αποπληθωριστών.

Δ06: Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία ανά απασχολούμενο κατά κλάδο
(ΕΛΣΤΑΤ, Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί Q3 2018 και Eurostat)

Ετήσια % μεταβολή, τιμές 2010, χωρίς εποχ. διόρθωση	2016	2017	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	Ιαν - Σεπ 2018
Σύνολο	-1,5%	0,5%	0,2%	0,4%	0,2%	0,3%
Γεωργία	-3,9%	9,8%	0,0%	-0,5%	-1,0%	-0,5%
Βιομηχανία	4,5%	0,8%	0,3%	2,1%	0,7%	1,1%
Μεταποίηση	7,0%	0,2%	1,5%	1,5%	1,3%	1,4%
Κατασκευές	22,8%	-1,1%	2,0%	7,6%	2,0%	3,9%
Εμπόριο, τουρισμός, μεταφορές	-5,7%	2,2%	2,6%	3,4%	3,3%	3,1%
Ενημέρωση και επικοινωνία	-4,3%	-5,5%	-7,3%	-9,0%	-6,4%	-7,5%
Τράπεζες, ασφάλειες	-2,7%	-6,8%	-3,6%	0,0%	-4,6%	-2,7%
Αγορά ακινήτων	-1,8%	12,2%	2,3%	-8,2%	-3,7%	-3,5%
Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	-2,7%	0,8%	6,3%	3,6%	8,1%	5,9%
Δημόσια διοίκηση, εκπαίδευση και υγεία	-3,0%	-0,8%	-0,9%	-2,3%	-2,8%	-2,0%
Τέχνες, διασκέδαση	1,1%	-2,8%	7,3%	6,1%	-1,4%	3,9%

Δ07: Αμοιβές ανά μισθωτό κατά κλάδο
(ΕΛΣΤΑΤ, Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί Q3 2018 και Eurostat)

Ετήσια % μεταβολή, τρέχουσες τιμές, χωρίς εποχ. διόρθωση	2016	2017	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	Ιαν - Σεπ 2018
Σύνολο	-0,9%	0,5%	1,5%	2,0%	2,0%	1,9%
Γεωργία	0,0%	-1,9%	-0,7%	3,5%	-0,1%	1,0%
Βιομηχανία	0,6%	-1,4%	2,3%	3,4%	3,4%	3,1%
Μεταποίηση	-0,1%	0,6%	2,2%	3,4%	3,9%	3,2%
Κατασκευές	-0,9%	-8,6%	-1,8%	0,9%	5,4%	1,8%
Εμπόριο, τουρισμός, μεταφορές	0,1%	4,4%	0,5%	0,9%	0,8%	0,8%
Ενημέρωση και επικοινωνία	-10,8%	-1,2%	0,8%	-1,4%	1,3%	0,2%
Τράπεζες, ασφάλειες	6,2%	5,6%	0,2%	1,4%	0,5%	0,6%
Αγορά ακινήτων	-1,6%	11,9%	4,7%	4,0%	4,8%	2,8%
Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	-7,9%	-1,9%	2,8%	3,6%	2,1%	2,9%
Δημόσια διοίκηση, εκπαίδευση και υγεία	-1,6%	0,1%	2,0%	2,4%	2,1%	2,2%
Τέχνες, διασκέδαση	0,2%	-1,7%	2,0%	4,4%	6,5%	4,3%

Δ08: Απασχόληση κατά κλάδο (ΕΛΣΤΑΤ, Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί Q3 2018 και Eurostat)

Μισθωτοί

Ετήσια % μεταβολή, στοιχεία χωρίς εποχ. διόρθωση	2016	2017	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	Ιαν - Σεπ 2018
Σύνολο	0,9%	1,7%	1,7%	2,5%	2,2%	2,1%
Γεωργία	-3,0%	0,1%	1,9%	-1,8%	-0,5%	-0,2%
Βιομηχανία	-1,5%	3,2%	1,5%	1,5%	0,9%	1,3%
Μεταποίηση	-2,2%	3,3%	1,1%	1,4%	0,7%	1,1%
Κατασκευές	4,1%	1,5%	-3,3%	0,9%	-2,1%	-1,5%
Εμπόριο, τουρισμός, μεταφορές	1,9%	2,5%	1,7%	2,9%	4,5%	3,1%
Ενημέρωση και επικοινωνία	2,9%	4,6%	8,6%	8,0%	9,6%	8,7%
Τράπεζες, ασφάλειες	3,3%	-1,0%	-5,2%	-9,7%	-3,9%	-6,3%
Αγορά ακινήτων	0,7%	-7,5%	11,3%	15,2%	4,4%	10,1%
Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	1,8%	3,7%	-0,1%	1,9%	0,0%	0,6%
Δημόσια διοίκηση, εκπαίδευση και υγεία	1,2%	-0,1%	2,0%	4,0%	2,4%	2,8%
Τέχνες, διασκέδαση	-2,3%	2,5%	4,0%	1,3%	-0,6%	1,5%

Σύνολο απασχολουμένων

Ετήσια % μεταβολή, στοιχεία χωρίς εποχ. διόρθωση	2016	2017	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	Ιαν - Σεπ 2018
Σύνολο	0,5%	1,5%	1,6%	1,7%	1,4%	1,5%
Γεωργία	-2,4%	0,2%	3,2%	3,3%	5,3%	3,9%
Βιομηχανία	-1,2%	2,8%	1,2%	0,1%	0,0%	0,4%
Μεταποίηση	-1,8%	2,8%	0,8%	-0,1%	-0,3%	0,1%
Κατασκευές	1,3%	1,5%	1,3%	1,1%	-2,8%	-0,2%
Εμπόριο, τουρισμός, μεταφορές	1,7%	1,9%	0,7%	0,6%	1,5%	0,9%
Ενημέρωση και επικοινωνία	3,9%	4,4%	7,6%	8,2%	8,6%	8,1%
Τράπεζες, ασφάλειες	1,6%	0,2%	-5,9%	-10,1%	-5,7%	-7,3%
Αγορά ακινήτων	1,1%	-8,8%	-2,0%	9,1%	4,0%	3,4%
Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	1,0%	2,5%	2,3%	2,4%	0,2%	1,6%
Δημόσια διοίκηση, εκπαίδευση και υγεία	1,3%	0,3%	2,3%	4,3%	2,1%	2,9%
Τέχνες, διασκέδαση	-3,2%	3,0%	1,1%	-0,3%	-1,7%	-0,3%

Βασικοί οικονομικοί δείκτες

Οικονομικό κλίμα

	2016	2017	2018		
	Μ.Ο.	Μ.Ο.	Σεπ	Οκτ	Νοε
😊 Οικονομικό κλίμα	91,8	96,8	101,3	101,0	101,8
😊 Καταναλωτική εμπιστοσύνη	-68,0	-63,0	-44,9	-38,3	-35,8
😊 % που προβλέπει επιδείνωση της οικονομικής τους κατάστασης	72%	67%	55%	45%	47%
😊 % που προβλέπει επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας	79%	74%	60%	49%	50%
😊 % που προβλέπει αύξηση της ανεργίας	77%	68%	44%	43%	42%
😊 % που θεωρεί απίθανο να αποταμειύσει	90%	91%	87%	82%	82%

Απασχόληση, Ανεργία, Μισθοί, Τιμές

	2016	2017	2018	Περίοδος
😊 Απασχολούμενοι (μεταβολή περιόδου, εποχ. προσαρμοσμένα στοιχεία)	2.900	129.900	111.600	Ιαν – Σεπ
😊 Απασχολούμενοι (μεταβολή μήνα, εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	11.000	18.700	18.300	Σεπ
😊 Εγγεγραμμένοι άνεργοι αναζητούντες εργασία (μεταβολή περιόδου)	25.529	-85.951	-35.171	Ιαν – Οκτ
😊 Εγγεγραμμένοι άνεργοι αναζητούντες εργασία (μεταβολή μήνα)	12.350	24.553	28.990	Οκτ
😊 Καθαρές προσλήψεις (μεταβολή περιόδου)	125.128	128.230	135.033	Ιαν – Νοε
😊 Καθαρές προσλήψεις (μεταβολή μήνα)	-37.667	-39.221	-33.249	Νοε
😊 Ποσοστό ανεργίας (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	23,1%	20,8%	18,6%	Σεπ
😊 Μέσο ποσοστό περιόδου (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	23,6%	21,7%	19,6%	Ιαν – Σεπ
😊 Δείκτης μισθολογικού κόστους (σταθ. τιμές, με εποχ. διόρθωση, %Δ)	2,1%	-1,7%	3,6%	Γ' 3μηνο
😊 Μέσο ποσοστό περιόδου (σταθερές τιμές, με εποχ. Διόρθωση, %Δ)	3,1%	-1,0%	3,6%	Ιαν – Σεπ
😊 Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (%Δ)	-0,9%	1,1%	1,0%	Νοε
😊 Μέσο ποσοστό περιόδου (%Δ)	-0,9%	1,2%	0,6%	Ιαν – Νοε

ΑΕΠ

(με εποχική διόρθωση, σταθερές τιμές, ετήσια μεταβολή)

	2016	2017	2018			
			Q1	Q2	Q3	Ιαν-Σεπ
😊 ΑΕΠ	-0,2%	1,5%	2,5%	1,7%	2,2%	2,1%
😊 Εγχώρια ζήτηση	0,5%	1,8%	-3,0%	-0,3%	3,6%	0,1%
😊 Ιδιωτική κατανάλωση	0,0%	0,9%	0,5%	1,3%	0,7%	0,8%
😊 Δημόσια κατανάλωση	-0,7%	-0,4%	-0,6%	-4,3%	-4,1%	-3,0%
😊 Επενδύσεις (περιλ. της μεταβολής αποθεμάτων)	6,1%	10,0%	-22,9%	-1,9%	42,2%	1,5%
😊 Επενδύσεις σε πάγια	4,7%	9,1%	-8,8%	19,2%	-23,2%	-6,2%
😊 Κατοικίες	-12,6%	-5,5%	11,1%	5,4%	20,8%	12,3%
😊 Λοιπές κατασκευές (πλην κατοικιών)	37,9%	1,2%	9,4%	53,2%	-49,1%	-15,6%
😊 Μηχανολογικός εξοπλισμός (περιλ. οπτικά συστήματα)	-7,2%	6,2%	22,1%	20,8%	18,4%	20,4%
😊 Μεταφορές (περιλ. οπτικά συστήματα)	-5,6%	50,9%	-55,3%	-44,5%	154,5%	-22,3%
😊 Καθαρές εξαγωγές						
😊 Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	-1,8%	6,8%	8,1%	9,2%	7,6%	8,3%
😊 Εξαγωγές αγαθών	3,7%	5,7%	11,0%	7,0%	7,9%	8,6%
😊 Εξαγωγές υπηρεσιών	-7,7%	8,0%	4,8%	12,2%	8,0%	8,3%
😊 Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	0,3%	7,1%	-7,5%	2,7%	15,0%	3,1%
😊 Εισαγωγές αγαθών	2,9%	6,7%	-11,3%	-0,1%	15,0%	0,6%
😊 Εισαγωγές υπηρεσιών	-10,8%	9,0%	11,8%	16,0%	16,0%	14,6%

Βασικοί βραχυχρόνιοι δείκτες

(ετήσια μεταβολή)

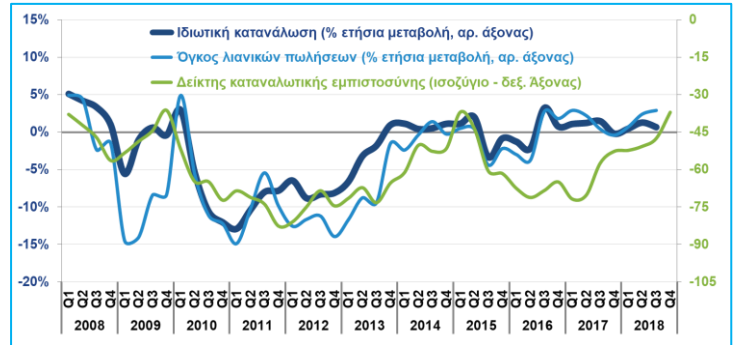
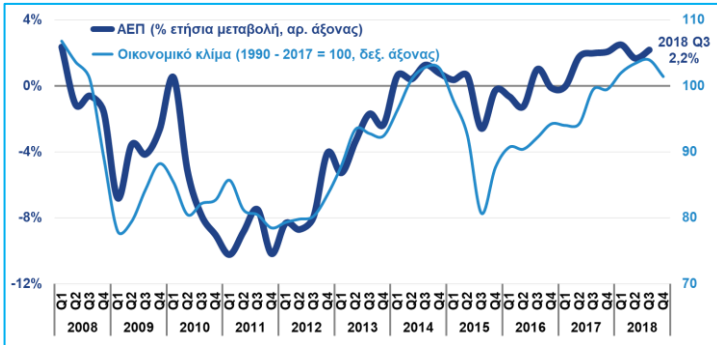
	2016 (σύνολο έτους)	2017 (σύνολο έτους)	2018	Περίοδος	2018	Περίοδος
😊 Βιομηχανική παραγωγή	2,5%	4,5%	0,7%	Ιαν – Οκτ	-1,1%	Οκτ
😊 Μεταποίηση (χωρίς πετρελαιοειδή)	3,4%	3,1%	1,5%	Ιαν – Οκτ	-1,2%	Οκτ
😊 Παραγωγή στις κατασκευές	22,9%	-14,6%	0,4%	Ιαν – Σεπ	7,8%	Γ' 3μηνο
😊 Κτίρια	18,1%	-10,2%	20,4%	Ιαν – Σεπ	12,3%	Γ' 3μηνο
😊 Υποδομές	26,8%	-18,0%	-14,8%	Ιαν – Σεπ	4,0%	Γ' 3μηνο
😊 Ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα (όγκος σε μ³)	-6,9%	19,4%	15,7%	Ιαν – Σεπ	32,8%	Σεπ
😊 Λιανικές πωλήσεις (όγκος)	-0,6%	1,3%	2,1%	Ιαν – Σεπ	3,4%	Σεπ
😊 Χωρίς καύσιμα και λιπαντικά αυτοκινήτων	0,4%	1,3%	2,3%	Ιαν – Σεπ	3,4%	Σεπ
😊 Άδειες κυκλοφορίας αυτοκινήτων	11,0%	20,8%	23,7%	Ιαν – Νοε	12,3%	Νοε
😊 Έσοδα δημοσίου από τέλη κινητής τηλεφωνίας	-10,7%	-0,1%	12,7%	Ιαν – Σεπ	166,9%	Σεπ
😊 Εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία (ΕΛΣΤΑΤ, τρεχ. τιμές)	2,1%	7,2%	11,4%	Ιαν – Οκτ	11,0%	Οκτ
😊 Εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία σε σταθερές τιμές	5,1%	3,7%	9,8%	Ιαν – Οκτ	8,6%	Οκτ
😊 Εισαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία (ΕΛΣΤΑΤ, τρεχ. τιμές)	5,9%	7,6%	9,4%	Ιαν – Οκτ	17,4%	Οκτ
😊 Εισαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία σε σταθερές τιμές	8,0%	7,9%	9,8%	Ιαν – Οκτ	17,8%	Οκτ
😊 Τουρισμός – εισπράξεις	-6,4%	10,8%	9,1%	Ιαν – Σεπ	0,3%	Σεπ
😊 Μεταφορές – εισπράξεις	-21,6%	16,9%	12,8%	Ιαν – Σεπ	22,8%	Σεπ
😊 Λοιπές υπηρεσίες* – εισπράξεις	4,4%	13,8%	-5,0%	Ιαν – Σεπ	-1,6%	Σεπ
😊 Εισερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση (ταξιδιώτες, εκτός κρουαζιέρας)	5,1%	9,7%	10,3%	Ιαν – Σεπ	4,9%	Σεπ

* περιλαμβάνονται δραστηριότητες κατασκευαστικών επιχειρήσεων στο εξωτερικό, εξαγωγές λογισμικού, τεχνολογίας κλπ

Πηγή: IOBE, ΕΛΣΤΑΤ, ΤtE, Υπ. Απασχόλησης, DG ECFIN, EE

Οικονομικό κλίμα

ΑΕΠ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ

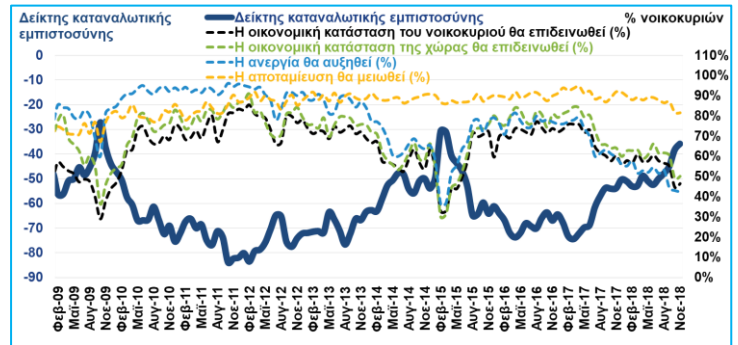
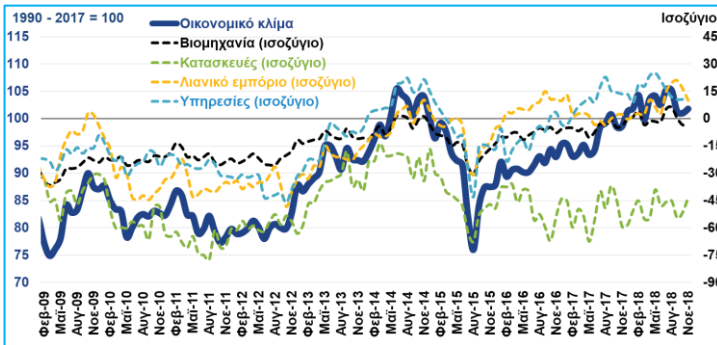
(ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2018, IOBE-DG ECFIN, Νοε. 2018)

Η ανάπτυξη της οικονομίας κατά το 3ο τρίμηνο του 2018 (+2,2%) είναι αποτέλεσμα κυρίως της αύξησης των εξαγωγών αγαθών (+7,9%) και υπηρεσιών (+8,0%), καθώς και της περαιτέρω ενίσχυσης της ιδιωτικής κατανάλωσης (+0,7%).

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ, ΛΙΑΝΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ, ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ

ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2018, IOBE-DG ECFIN, Νοε. 2018)

Η σταδιακή αποκατάσταση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης επιδρά θετικά και η καλή πορεία του τουρισμού δημιουργεί εισοδήματα, αυξάνοντας την κατανάλωση των νοικοκυριών (+0,7% το 3^ο τρίμηνο και +0,8% το 9μηνο του 2018).

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ

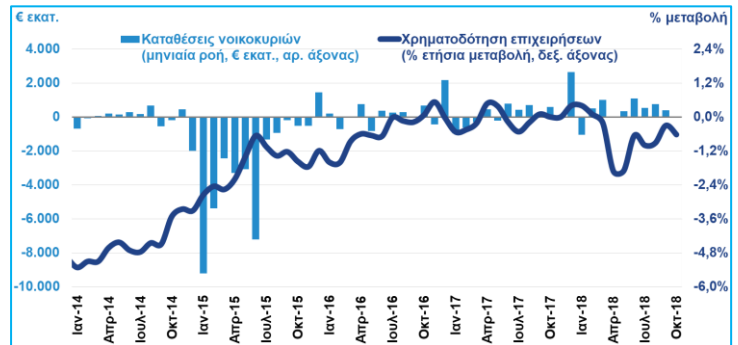
(IOBE-DG ECFIN, Νοε. 2018)

Το οικονομικό κλίμα βελτιώθηκε ελαφρά τον Νοέμβριο του 2018 (101,8 μονάδες, από 101 μονάδες τον προηγούμενο μήνα). Στη βιομηχανία και τις υπηρεσίες το κλίμα παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητο, και στο λιανικό εμπόριο επιδεινώθηκε, έπειτα από σημαντική άνοδο την περίοδο Ιουλ – Σεπ 2018.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

(IOBE-DG ECFIN, Νοε. 2018)

Η καταναλωτική εμπιστοσύνη βελτιώθηκε για 5^ο συνεχόμενο μήνα τον Νοέμβριο του 2018 (-35,8 μονάδες, από -38,3 μονάδες τον προηγούμενο μήνα) καθώς η αισιοδοξία των νοικοκυριών μεγαλώνει, ιδίως για την εξέλιξη της ανεργίας και της αποταμίευσης το επόμενο 12μηνο.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ (PMI) ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

(Markit, Νοε. 2018)

Ο δείκτης PMI βελτιώθηκε (στις 54 μονάδες, από 53,1 τον προηγούμενο μήνα), παραμένοντας σε θετικό έδαφος (πάνω από το όριο των 50 μονάδων) για 18ο συνεχή μήνα, με τους ρυθμούς αύξησης της παραγωγής και των νέων παραγγελιών να επιταχύνονται.

ΡΟΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ (Τράπεζα της Ελλάδος, Οκτ. 2018)

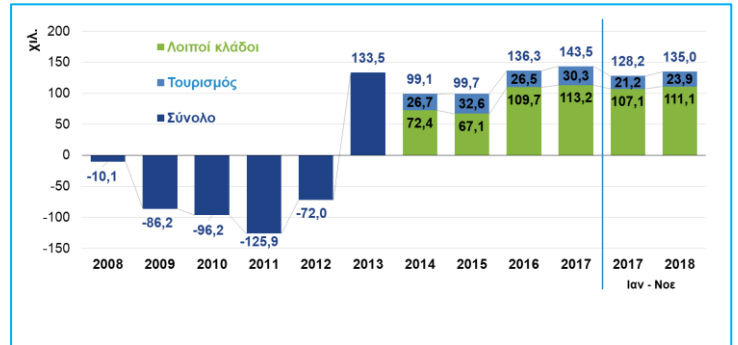
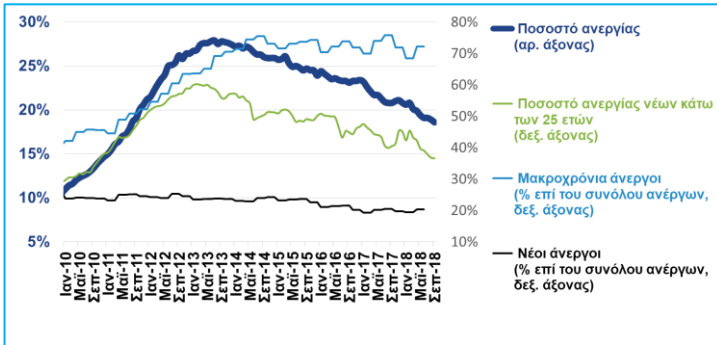
Οι αυξημένες φορολογικές υποχρεώσεις των νοικοκυριών ανέκοψαν την ανοδική πορεία των καταθέσεων (-€56 εκατ. τον Οκτώβριο του 2018), ενώ ο ρυθμός χρηματοδότησης των επιχειρήσεων παρέμεινε σε αρνητικό έδαφος (-0,7%) για 8ο συνεχόμενο μήνα.

Απασχόληση, τιμές, αμοιβές

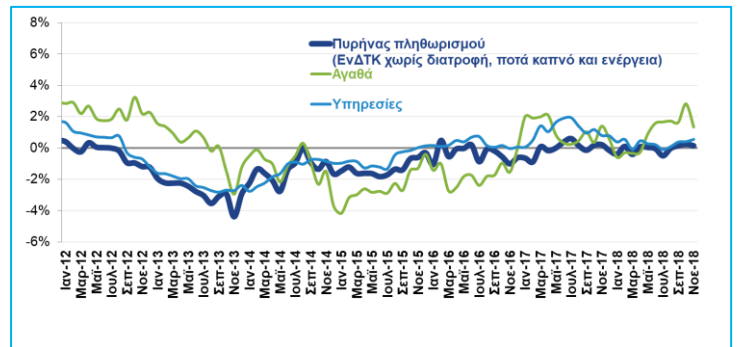

ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ (ΕΠΟΧΙΚΑ ΔΙΟΡΘΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ) (ΕΛΣΤΑΤ, Σεπ. 2018)

Το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε σε 18,6% τον Σεπτέμβριο του 2018, από 18,9% τον προηγούμενο μήνα και 20,8% τον Σεπτέμβριο του 2017. Το ποσοστό ανεργίας των νέων συνέχισε να υποχωρεί (36,6% από 36,8% τον προηγούμενο μήνα και 40,5% τον Σεπτέμβριο του 2017), ενώ το ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων παραμένει ιδιαίτερα υψηλό.

ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΡΟΩΝ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΕΡΓΑΝΗ, Οκτ. 2018)

Οι καθαρές προσλήψεις ανήλθαν σε 135 χιλ. το διάστημα Ιαν – Νοε 2018, έναντι 128,2 χιλ. το αντίστοιχο διάστημα το 2017, ευνοούμενες κυρίως από την άνοδο του τουρισμού.

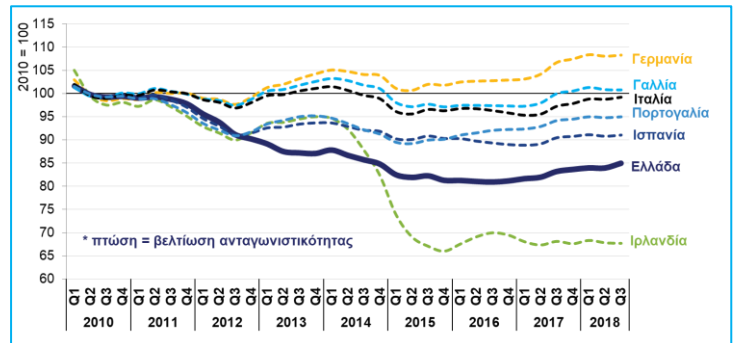
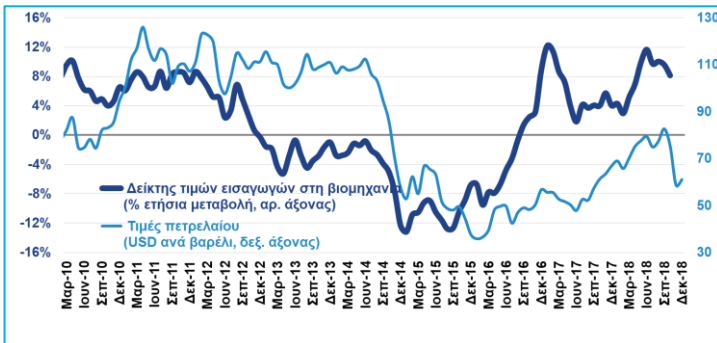

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΙΚΑ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΜΙΣΘΟΙ (% μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους, ΙΚΑ, Μάιος 2018)

Ο αριθμός των ασφαλισμένων στο ΙΚΑ αυξάνεται από τον Απρίλιο του 2013, ενδεχομένως λόγω και της μετατόπισης από αδήλωτη σε επίσημη απασχόληση, ενώ οι μέσες αποδοχές συνεχίζουν να υποχωρούν με μικρότερο όμως ρυθμό.

ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ ΑΓΑΘΩΝ, ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΟΜΙΚΟΣ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ (ΕΛΣΤΑΤ, Νοε. 2018)

Η άνοδος των τιμών πετρελαίου σε σύγκριση με το 2017 συνεχίζει να ενισχύει τον πληθωρισμό τον Νοέμβριο του 2018, ο οποίος διαμορφώθηκε σε +1,0%, από +1,8% τον προηγούμενο μήνα και +1,1% τον Νοέμβριο του 2017. Σημειώνεται, πάντως, ότι οι διεθνείς τιμές πετρελαίου σημειώνουν πτώση από τις αρχές Οκτωβρίου 2018.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΙΜΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ (ΕΛΣΤΑΤ, Οκτ. 2018, Bloomberg, 14 Δεκ 2018)

Μετά από σχεδόν 4 έτη αρνητικής μεταβολής, ο δείκτης τιμών εισαγωγών στη βιομηχανία αυξάνεται από τον Σεπτέμβριο του 2016 (+8,1% τον Οκτώβριο του 2018), ακολουθώντας ανάλογη πορεία με τις τιμές πετρελαίου, οι οποίες ωστόσο τον Νοέμβριο του 2018 μειώθηκαν σημαντικά.

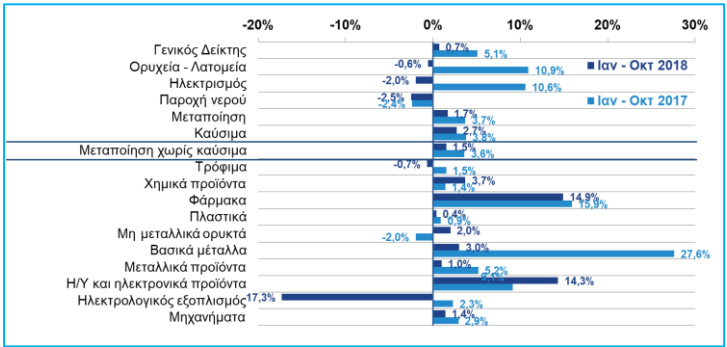
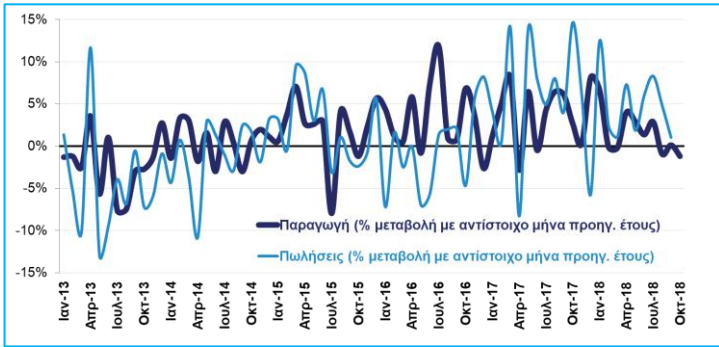
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΙΜΩΝ – ΚΟΣΤΟΥΣ: ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΟΤΙΜΙΑ (Eurostat, Γ' 3μηνο 2018)

Οι μεταρρυθμίσεις που προωθήθηκαν τα τελευταία χρόνια έχουν συμβάλει στην ανάκτηση σημαντικού μέρους της ανταγωνιστικότητας της Ελλάδας. Ωστόσο, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας δείχνει να αντιστρέφεται από το 4ο τρίμηνο του 2016 και μετά.

Βιομηχανία, εμπόριο, υπηρεσίες

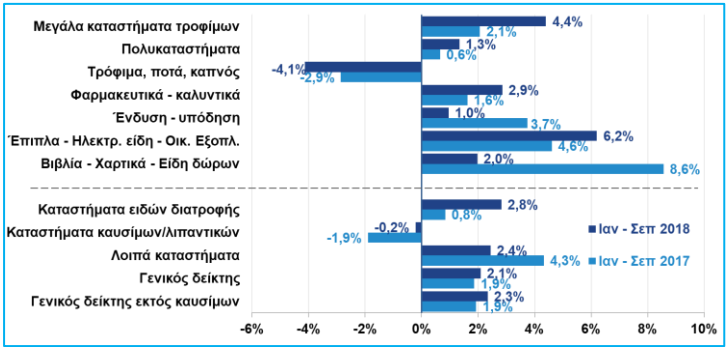
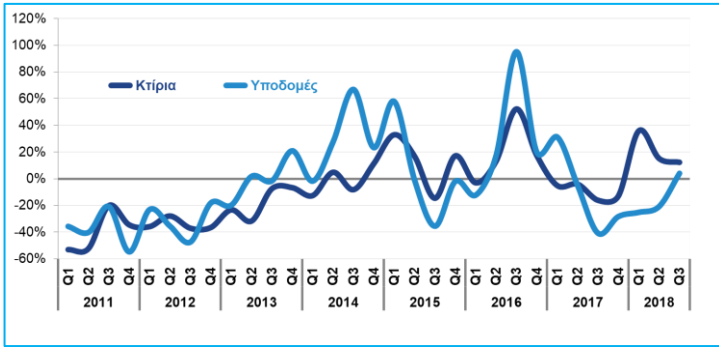

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΧΩΡΙΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ (ΕΛΣΤΑΤ, Οκτ. 2018)

Η παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών υποχώρησε κατά -1,2% τον Οκτώβριο του 2018 (έναντι αύξησης +2,6% τον Οκτώβριο του 2017), ακολουθώντας την εξασθένηση των προσδοκιών στη βιομηχανία σε παγκόσμιο επίπεδο.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ (ΕΛΣΤΑΤ, Οκτ. 2018)

Κατά το διάστημα Ιαν – Οκτ 2018 η παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών εμφανίζει άνοδο +1,5%, επιπλέον αύξησης +3,6% το αντίστοιχο διάστημα το 2017, με τους περισσότερους κλάδους να καταγράφουν θετικές μεταβολές.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

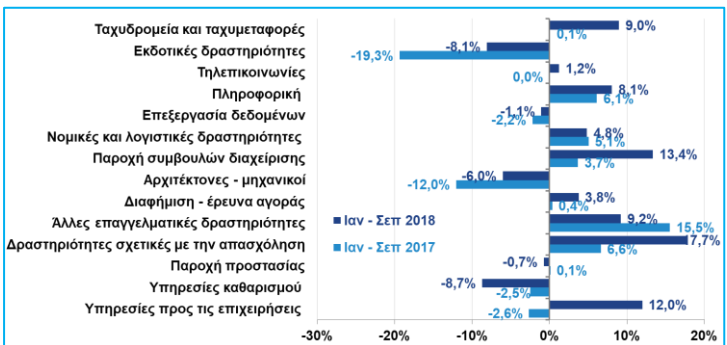
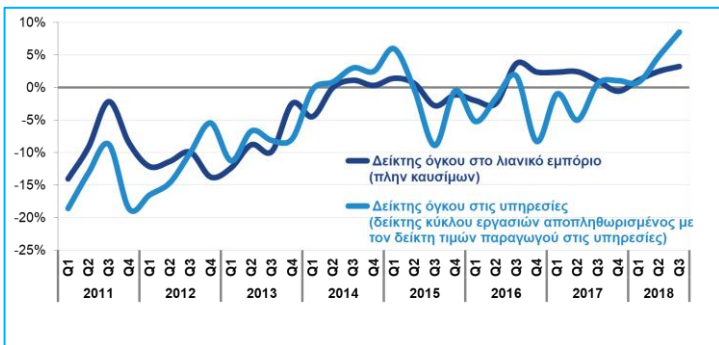
(% μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους, ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2018)

Η παραγωγή στις κατασκευές έργων υποδομών παρουσίασε θετική μεταβολή το 3ο τρίμηνο του 2018 (+4%) για πρώτη φορά από το 1ο τρίμηνο του 2017 (-17,9% το 2017 και -14,8% το 9μηνο του 2018). Στις κατασκευές κτιρίων, η παραγωγή κινείται σε θετικό έδαφος από τις αρχές του 2018 (+20,4% στο 9μηνο του 2018).

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

(% μεταβολή ανά κατηγορία καταστημάτων, ΕΛΣΤΑΤ, Σεπ. 2018)

Κατά το διάστημα Ιαν – Σεπ 2018, ο όγκος λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων αυξήθηκε κατά +1,9%, επιπλέον αύξησης +2,3% το αντίστοιχο διάστημα του 2017, ωστόσο οι επιχειρηματικές προσδοκίες στο λιανικό εμπόριο παρουσίασαν κάμψη τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο του 2018.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

(ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Γ' 3μηνο 2018, ΕΛΣΤΑΤ, Σεπ. 2018)

Η άνοδος του τουρισμού έχει συμβάλει στην ανάκαμψη του όγκου πωλήσεων στον τομέα των υπηρεσιών. Το 3^ο τρίμηνο του 2018 ο κύκλος εργασιών στις υπηρεσίες αυξήθηκε κατά +8,5% περίπου σε όρους όγκου, με τις επιχειρηματικές προσδοκίες στον τομέα να παραμένουν θετικές μέχρι και τον Νοέμβριο του 2018.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

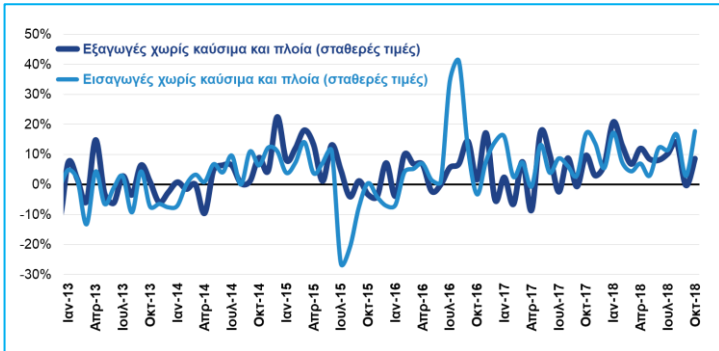
(ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2018)

Θετική μεταβολή σημείωσε ο κύκλος εργασιών στους περισσότερους κλάδους υπηρεσιών το 9μηνο του 2018, με τις μεγαλύτερες αυξήσεις να εμφανίζονται στις δραστηριότητες σχετικές με την απασχόληση, στην παροχή συμβουλών διαχείρισης και στις υπηρεσίες προς επιχειρήσεις.

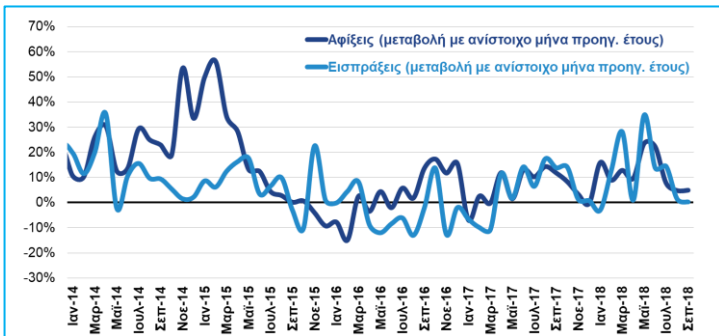

Εξαγωγές, τουρισμός

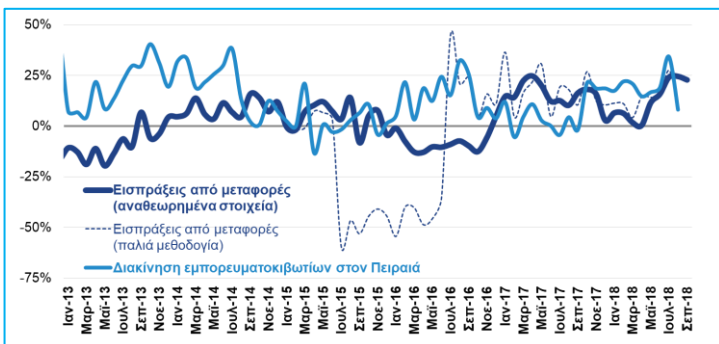
ΟΓΚΟΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΧΩΡΙΣ ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΠΛΟΙΑ (ΕΛΣΤΑΤ, Οκτ. 2018)

Οι εξαγωγές αγαθών συνέχισαν να κινούνται σε θετικό έδαφος τον Οκτώβριο του 2018, παρά τις εντάσεις που σημειώνονται στο διεθνές εμπόριο, ενισχύοντας εκ νέου τη δυναμική τους έπειτα από τη μικρή εξασθένηση που εμφάνισαν κατά τον προηγούμενο μήνα.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ (ΤΤΕ, Σεπ. 2018)

Κατά το διάστημα Ιαν – Σεπ 2018 οι ταξιδιωτικές εισπράξεις ανήλθαν σε €14,2 δισ. (+9,5%), κυρίως λόγω της αύξησης των εισπράξεων από κατοίκους των χωρών της ΕΕ-28 (+12,2%). Οι αφίξεις κατά το ίδιο διάστημα ανήλθαν σε 26 εκατ., έναντι 23,5 εκατ. το αντίστοιχο διάστημα το 2017 (+10,3%).

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

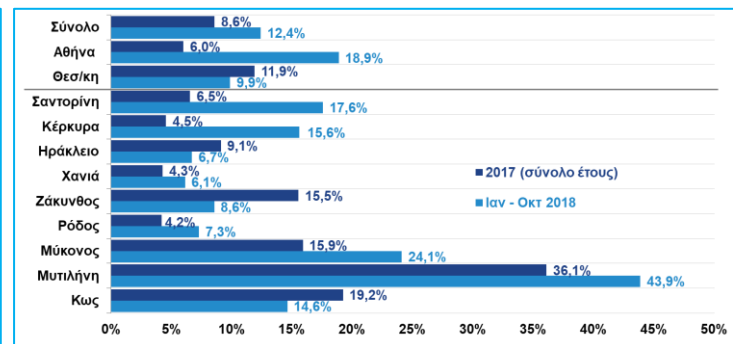
(ΤΤΕ, Σεπ. 2018, Διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων: COSCO, Αυγ. 2018)

Η μεγάλη πτώση που εμφανίστηκε στις εισπράξεις από μεταφορές το 2015, οφείλεται κυρίως στη μείωση της διαμεσολάβησης του τραπεζικού συστήματος, λόγω των capital controls. Η εφαρμογή νέας μεθοδολογίας για τον υπολογισμό των εισπράξεων αποδίδει μια περισσότερο πλήρη εικόνα.

Ομάδες προϊόντων	Ιαν – Οκτ		%Δ
	(€ εκατ.)		
	2017	2018	
Αγροτικά προϊόντα	4.594,2	5.016,7	9,2%
Τρόφιμα και ζώα ζωντανά	3.570,3	3.830,9	7,3%
Ποτά – καπνός	602,7	595,2	-1,2%
Λάδια και λίπη ζωικά ή φυτικά	421,2	590,6	40,2%
Πρώτες ύλες	989,3	1.065,6	7,7%
Καύσιμα	7.305,8	9.599,6	31,4%
Βιομηχανικά προϊόντα	10.279,6	11.638,4	13,2%
Χημικά	2.550,6	2.880,7	12,9%
Βιομηχανικά είδη κατά Α' ύλη	3.857,6	4.417,0	14,5%
Μηχανήματα	2.139,0	2.447,8	14,4%
Διάφορα βιομηχανικά είδη	1.732,4	1.892,9	9,3%
Άλλα	446,6	462,7	3,6%
Σύνολο	23.615,5	27.783,0	17,6%
Σύνολο χωρίς καύσιμα	16.309,7	18.183,4	11,5%
Πρόσθετη ανάλυση:			
	Σύνολο έτους:		%Δ
	2016	2017	
Μεταποιημένα προϊόντα	15.548,3	16.858,7	8,4%
εκ των οποίων: τρόφιμα/ποτά	3.141,4	3.261,2	3,8%
Πρώτες ύλες & ακατέργαστα	3.132,0	3.198,3	2,1%
εκ των οποίων: αγροτικά	2.038,3	1.889,4	-7,3%

ΑΞΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ (ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Οκτ. 2018)

Συνολικά, κατά το διάστημα Ιαν – Οκτ 2018 οι εξαγωγές χωρίς καύσιμα ανήλθαν σε €18,2 δισ. παρουσιάζοντας αύξηση +11,5%, με τις περισσότερες κατηγορίες προϊόντων να καταγράφουν άνοδο, ιδίως των βιομηχανικών (+13,2%).

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΣΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ (ΣΕΤΕ, Οκτ. 2018)

Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις αυξήθηκαν κατά +8,6% το διάστημα Ιαν – Οκτ 2018. Η κίνηση σε όλους τους τουριστικούς προορισμούς ήταν ιδιαίτερα αυξημένη, ιδίως στη Σαντορίνη, την Κέρκυρα, τη Μύκονο και τη Μυτιλήνη.

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
€362 δισ.
71% συνόλου*

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
€60 δισ.
48% συνόλου*

ΠΩΛΗΣΕΙΣ
€61 δισ.
46% συνόλου*

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ
€3,3 δισ.**
42% συνόλου**

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ
200.000
11% συνόλου ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ
€5 δισ.
20% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ
€2,2 δισ.
26% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ
€1,1 δισ.
31% συνόλου****

* 17.454 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2016 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP
** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων
*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στο ΙΚΑ
**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει. Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα
T: 211 5006 000
F: 210 3222 929
E: info@sev.org.gr
www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenbergh
B-1000 Bruxelles
T: +32 (0) 2 662 26 85
E: kdiamantouros@sev.org.gr

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

